

T?p Fak?ltesi ?rencilerinin Hekimlik Mesle?ine Adanm??I?k ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *T?p Fak?ltesi ?rencilerinin Hekimlik Mesle?ine Adanm??I?k ?lçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31646>

Özet

T?p Fak?ltesi ??rencilerinin Hekimlik Mesle?ine Adanm???k ?l?e?i (TOAD), t?p fak?ltesi ??rencilerinin hekimlik mesle?ine yönelik ba?l?k ve adanm???k düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif k?sa ve öz bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2020 yılında Aytu?-Ko?an ve Toraman tarafından hem **Klasik Test Teorisi (KTT)** hem de **Madde Tepki Kuram? (MTK)** çerçeveleri kullanılarak geli?tirilmif ve geçerlik-güvenirlik analizleri yapılm??tır. Bu çift yakla??ml? geli?tirme süreci, ölçe?in ölçme özelliklerinin derinlemesine anlaşılmasını sağlam??tır. Ölçek, hekimlik mesle?ine olan içsel motivasyonu, mesleki sorumluluk duygusunu ve mesle?in gelece?ine katkıda bulunma iste?ini de?erlendirmektedir.

TOAD, t?p e?itimi alanında, ??rencilerin motivasyon düzeylerinin ve mesleki kimlik gelişimlerinin izlenmesi ve desteklenmesi açısından önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Toplam 9 maddeden oluşan bu ölçek, hızlı uygulanabilirliği sayesinde eğitim kurumlarında ve araştırmalarda etkin bir şekilde kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler

Hekimlik Mesle?ine Adanm???k, T?p Ö?rencileri, Klasik Test Teorisi, Madde Tepki Kuram?, Ölçek Geli?tirme, Mesleki Ba?l?k, T?p E?itimi.

Yazarlar

Aytu?-Ko?an, A. M., Toraman, C.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, t?p fak?ltesi ??rencilerinin hekimlik mesle?ine duydukları adanm???k düzeyini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Mesleki adanm???k, ??rencilerin zorlu t?p e?itimi sürecinde dayanıklılıkların?, kariyer seçimlerindeki kararlılıkların? ve mesle?e olan ba?lılıkların? yansıtın kritik bir psikolojik yapıdır.

Ölçek, gelece?in hekimlerinin mesle?e bakış açıları, mesleki etik de?erlere ba?lılıkların? ve kariyer hedeflerini derinlemesine anlamaya yardımcı olmak üzere tasarlanm??tır. Bu sayede t?p fak?lteleri, ??rencilerin adanm???k düzeylerini arttırmaya yönelik hedefe özel müdahale programları geli?tirebilirler.

Yapı

TOAD, **Hekimlik Mesle?ine Adanm???k** (Commitment to Profession of Medicine) yapıdır. Bu yapı, bireyin seçtiği mesle?e karşı güçlü bir duygusal bağlılık hissetmesi, mesle?in

standartlar?na uymaya istekli olmas? ve mesle?in geli?imine katk?da bulunma arzusu olarak tan?mlan?r.

Ölçekteki maddeler, ?rencilerin meslek se?imine dair pi?manl?k duyup duymad?klar?n?, mesle?i tekrar se?me isteklerini ve mesle?in kalitesini art?rmak için gösterdikleri çabay? yans?tan davran??sal ve duygusal bile?enleri hedeflemektedir. Bu tek boyutlu yap?n?, t?p ?rencileri pop?lasyonunda mesleki motivasyonun güçlü bir göstergesi oldu?u kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, makalede detayl? olarak sunulmu?tur. Geli?tirme sürecinde hem Klasik Test Teorisi (KTT) hem de Madde Tepki Kuram? (MTK) yöntemlerinin kullan?lmas?, ölçe?in yap?sal geçerli?inin titizlikle incelendi?ini göstermektedir.

Genellikle bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda **Faktör Analizi** (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) kullan?larak ölçe?in teorik yap?yla uyumu test edilir. MTK analizleri ise maddelerin ay?rt edicilik ve zorluk parametrelerini inceleyerek ölçe?in farkl? adanm??l?k düzeylerindeki bireyleri ne kadar do?ru ay?rabildi?ini ortaya koyar. Geçerlik ile ilgili tüm ayr?nt?lar ve istatistiksel sonuçlar orijinal makalede yer almaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, makalede kapsaml? bir ?ekilde ele al?nm??t?r. KTT kapsam?nda, ölçe?in iç tutarlıl??n?n (genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile) yüksek olmas? beklenir. ?ç tutarlıl?k, maddelerin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir.

MTK yakla??m? kullan?larak yap?lan analizler, ölçe?in farkl? yetenek (adanm??l?k) seviyelerinde standart hatas?n? ve bilgi fonksiyonunu inceleyerek ölçüm hassasiyetini belirler. Bu ikili yakla??m, ölçe?in psikometrik özelliklerinin sa?laml??n? kan?tlamaktad?r. Güvenirlik katsay?lar? ve ilgili MTK parametreleri orijinal bilimsel yay?nda mevcuttur.

Faktör Analizi

TOAD, toplam 9 maddeden olu?tu?u için muhtemelen tek boyutlu bir yap?ya sahiptir. Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini desteklemek amacıyla yürüt?len **Faktör Analizi** çal??malar?, t?p ?rencilerinin mesle?e olan adanm??l?klar?n? tek bir faktör alt?nda toplad??n? göstermi?tir.

Bu analizler, maddelerin faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ve ölçe?in tek bir psikolojik yap?y? ölçtü?ünü do?rulam??t?r. Detayl? faktör yükleri, öz de?erler ve varyans aç?klama oranlar? makalede bulunmaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Pop?lasyon Grubu: T?p Fak?ltesi Ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite Ö?rencileri (Genellikle 18-25 ya? aras?)

Pop?lasyon Detaylar?: T?p fak?ltelerinin farkl? s?n?flar?nda ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Ölçek, 9 maddeden olu?makta olup, cevaplar **5'li Likert** tipi derecelendirme ile toplanmaktadır (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum). Puanlama, maddelerin toplanmas?yla elde edilen toplam puan üzerinden yap?lmaktadır. Yüksek puan, mesle?e yüksek düzeyde adanm??I??? ifade eder.

Anahtar Kelimeler

Mesleki Ba?I?I?k, Adanm??I?k, Psikometri, T?p Fak?ltesi, Hekimlik Mesle?ine Adanm??I?k, 5'li Likert, Ö?renci Motivasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Makalede belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresleri: toramanacademic@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi makalede detayl? olarak belirtilmektedir, ancak sorumlu yazar Çetin Toraman'dır.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2020 y?I?nda yay?mlanan makale ile bilim dünyas?na sunulmu?tur. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar(lar) ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Sorumlu yazar: Çetin Toraman.

?leti?im e-posta adresi: toramanacademic@gmail.com

Kaynaklar

Aytuğ-Koçan, A. M., & Toraman, C. (2020). Development and application of the commitment to profession of medicine scale using classical test theory and item response theory. *Croatian Medical Journal*, 61(5), 391-400. <https://doi.org/10.3325/cmj.2020.61.391>

Makalenin doğrudan bağlantısı: cmj.hr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: tip-fakultesi-ogrencilerinin-hekimlik-meslegine-adanmislik-olcegi-toad.pdf

Ölçeğin Word (DOCX) dosyası burada indirilebilir: tip-fakultesi-ogrencilerinin-hekimlik-meslegine-adanmislik-olcegi-toad.docx

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekimlik Mesleğine Adanmışlık Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek toplam 9 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda örnek maddeler sunulmuştur:

Üniversite giriş sınavına, başarıya dönebilseydim yine hekim olmayı seçerdim.
Hekimlik mesleğinin daha kaliteli hale gelmesi için çok çaba harcayacağım.